

[Time: 3:00 Hrs]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
  2. Figures to the right indicate full marks.
  3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1 Answer Any ONE of the following. (20)

- a) Discuss the role of family, school, and organization in Gender Identity.

OR

- b) Discuss the role of curriculum and textbooks in challenging gender inequalities. What is the role of Teacher in bringing gender equality while teaching topics?

Q.2 Answer Any ONE of the following. (20)

- a) Explain the concept of gender inequality and discuss the affecting factors with respect to Health & Child Marriage.

OR

- b) Discuss the relation between caste and gender. Critically examine the role of women in caste-based society.

Q.3 Answer Any ONE of the following. (20)

- a) Explain the concept of Mahila Samakshya Programme? How is the Kasturba Gandhi Balika Vidyalaya Scheme working effectively?

OR

- b) “NGO”s plays a significance role to improve the educational quality”, discuss. How the Community participation for girl’s education is helpful for gender equality in education?

Q.4 Answer Any ONE of the following. (20)

- a) Explain the Government of India schemes for girls’ education?

OR

- b) How do you interpret corrosion of values and state its impact on girls?

Q.5 Write a short note on Any Two. (20)

- a) Safety of girls and women
- b) Co-Educational schools
- c) Sarva Shikshan Abhiyan
- d) Role of UNICEF to promote girls’ education

*****

(मराठी अनुवाद)

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा. (२०)**
- (अ) लिंग ओळख मध्ये कुटुंब, शाळा आणि संस्थेच्या भूमिकेवर चर्चा करा.
किंवा
- (ब) लैंगिक असमानतेला आव्हान देण्यासाठी अभ्यासक्रम आणि पाठ्यपुस्तकांच्या भूमिकेवर चर्चा करा. विषय शिकवताना लैंगिक समानता आणण्यात शिक्षकाची भूमिका काय आहे?
- प्र.२ खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा. (२०)**
- (अ) लैंगिक असमानतेची संकल्पना स्पष्ट करा. आरोग्य आणि बालविवाहाच्या संदर्भात परिणाम करणाऱ्या घटकांची चर्चा करा.
किंवा
- (ब) जात आणि लिंग यांच्यातील संबंधांची चर्चा करा. जाती-आधारित समाजातील स्त्रियांच्या भूमिकेचे समीक्षेने परीक्षण करा.
- प्र.३ खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा. (२०)**
- (अ) महिला समक्ष कार्यक्रमाची संकल्पना स्पष्ट करा? कस्तुरबा गांधी बालिका विद्यालय योजना प्रभावीपणे कशी कार्यरत आहे?
किंवा
- (ब) "शैक्षणिक गुणवत्ता सुधारण्यासाठी स्वयंसेवी संस्था महत्त्वाची भूमिका बजावतात", चर्चा करा. मुलींच्या शिक्षणासाठी समाजाचा सहभाग शिक्षणातील लैंगिक समानतेसाठी कसा उपयुक्त आहे?
- प्र.४ खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा. (२०)**
- (अ) मुलींच्या शिक्षणासाठी भारत सरकारच्या योजना सांगा?
किंवा
- (ब) तुम्ही मूल्यांचा न्यासचा अर्थ कसा लावता आणि त्याचा मुलींवर होणारा परिणाम कसा सांगता?
- प्र.५ टीपा लिहा. (दोन) (२०)**
- अ) मुली आणि महिलांची सुरक्षा
ब) सह-शैक्षणिक शाळा
क) सर्व शिक्षण अभियान
ड) मुलींच्या शिक्षणाला प्रोत्साहन देण्यासाठी युनिसेफची भूमिका

*****